

**Wymagania edukacyjne zintegrowane z programem nauczania
z przedmiotu język polski dla klasy 8.
Szkoły Podstawowej nr 2 im. Edwarda hr. Raczyńskiego w Komornikach**

Wymagania zostały zmodyfikowane zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji z dnia 28.06.2024 r. (Dz.U. poz. 996)*

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Wobec życiowych doświadczeń Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> opisać graffiti 	<ul style="list-style-type: none"> porównać graffiti Banksy’ego z XVII-wiecznym obrazem 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat kolorystyki dzieła i określić jej funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję dodania maski postaci z obrazu omówić znaczenie otoczenia dla wymowy dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać inne dzieła sztuki, w których artyści prezentowali radzenie sobie z trudnymi doświadczeniami
Nie bać się życia Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentów tekstu przyczozyć argumenty wysuwane przez bohaterki 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować każdą z bohaterek 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić przyczynę sporu pomiędzy bohaterkami. 	<ul style="list-style-type: none"> wyrazić swoją opinię na temat sporu zaprezentowanego we fragmentach tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć pracę pisemną związaną z tematem lekcji
Spotkanie z żywołem – <i>Burza</i> Adama Mickiewicza (lektura obowiązkowa) Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza omówić sytuację liryczną w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> określić kontekst biograficzny utworu wskazać cechy bohatera romantycznego u podróżnego 	<ul style="list-style-type: none"> nazwać środki stylistyczne użyte w utworze i określić ich funkcję omówić obraz natury wyłaniający się z utworu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować puentę utworu wskazać konteksty kulturowe związane z tematem utworu 	<ul style="list-style-type: none"> porównać wiersz Adama Mickiewicza z obrazem Rembrandta
Życie na ławie oskarżonych Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentów tekstu określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować bohaterów fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść przeczytane fragmenty tekstu do definicji powieści 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągnąć z przemyśleń bohaterów ogólne wnioski dotyczące natury człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat stwierdzenia bohaterki, że mówienie prawdy jest

		kryminalnej		przejawem odwagi
Zaakceptować ograniczenia Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentów tekstu wymienić osiągnięcia Stephena Hawkinga, o których jest mowa w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić stosunek narratora tekstu do życia 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, w jaki sposób naukowiec postrzegał swoją niepełnosprawność 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować przesłanie wynikające z relacji Stephena Hawkinga dotyczącej jego życia 	<ul style="list-style-type: none"> odszukać informacje na temat ludzi, którzy osiągnęli sukces pomimo różnych ograniczeń
Niezwykły zawód Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wywiadu zreferować odczucia lekarza podczas przeszczepu serca 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, dlaczego Zbigniew Religa został chirurgiem scharakteryzować Zbigniewa Religę jako lekarza 	<ul style="list-style-type: none"> omówić emocje Zbigniewa Religi, które towarzyszyły mu podczas pierwszej przeprowadzanej operacji przedstawić romantyczną stronę zawodu lekarza, którą dostrzegali Zbigniew Religa 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować znaczenie przekształconego frazeologizmu w tytule wywiadu 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat filmu <i>Bogowie</i> w reżyserii Łukasza Palkowskiego
Wywiad Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> wymienić etapy tworzenia wywiadu 	<ul style="list-style-type: none"> ułożyć pytania do autora podanego tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> zebrać informacje na temat wybranej postaci, wymyślić temat wywiadu i ułożyć pytania wskazać błędy w podanym wywiadzie 	<ul style="list-style-type: none"> przeprowadzić wywiad z koleżanką lub kolegą 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić wybrany przez siebie wywiad i go ocenić przeprowadzić wywiad z osobą ze swojego otoczenia na temat jej pasji
Fotografia Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> wymienić rodzaje fotografii 	<ul style="list-style-type: none"> ocenić wybraną fotografię na podstawie podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat roli światła w fotografii omówić fotografie Charlesa Ebbetsa, Annie Leibovitz i Matthew Abbotta 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy wybranej fotografii 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy wybranej fotografii artystycznej
Jak doskonalić technikę pisania rozprawki? Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> stworzyć plan rozprawki 	<ul style="list-style-type: none"> omówić na przykładzie 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować tezę 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy 	

	podanej rozprawki sposoby zachowania spójności tekstu	do podanego tematu rozprawki <ul style="list-style-type: none"> skorygować błędy w podanych rozprawkach 	przykładowej rozprawki <ul style="list-style-type: none"> stworzyć rozprawkę 	
Sposoby wzbogacania słownictwa Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>neologizm, zapożyczenia, wyrazy rodzime, synonimy, antonimy, homonimy, wyrazy wieloznaczne</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać funkcje neologizmów w podanych fragmentach tekstów rozpoznać w tekstach rodzaje neologizmów rozpoznać w tekście homonimy i wyrazy wieloznaczne 	<ul style="list-style-type: none"> omówić zasadność i funkcję użycia wyrazów obcych w tekstach zastąpić podane wyrazy synonimami zastąpić zapożyczenia wyrazami rodzimymi 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcje neologizmów w tekstach artystycznych 	
Czym jest styl języka? Jakie style wyróżniamy? Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> wymienić style funkcjonujące w polszczyźnie 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy każdego ze stylów wskazać w tekście sformułowania nacechowane stylistycznie wskazać błędy stylistyczne w podanych tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać styl podanej wypowiedzi przekształcić sformułowania nacechowane stylistycznie w neutralne stylistycznie skorygować błędy stylistyczne w podanych tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć tekst w wybranym stylu 	
Ortografia – przypomnienie wiadomości Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> przedstawić zasady ortograficzne 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnić podane teksty poprawnymi formami 	<ul style="list-style-type: none"> skorygować teksty pod kątem ortograficznym 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć teksty poprawne pod względem ortograficznym 	
Podsumowanie. Sprawdź, co potrafisz Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty i opinie posługiwać się terminami: <i>synonimy, antonimy, homonimy, wyrazy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze

<p>wieloznaczne, zapożyczenia, neologizmy, styl naukowy, styl urzędowy, styl publicystyczny, styl artystyczny, styl potoczny, wywiad, rozprawka</p>				
<p>Ojczyzna Uczeń potrafi:</p>				
<ul style="list-style-type: none"> opisać to, co zostało przedstawione na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać topos, do którego odwołał się artysta omówić funkcje kolorystyki 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować znaczenie symboli wyjaśnić wymowę obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać inne teksty kultury przedstawiające ojczyznę jako matkę
<p>Fantastyka a historia Uczeń potrafi:</p>				
<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentów tekstu określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat bohaterów fragmentów tekstu wskazać środki językowe użyte do opisu walki i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić funkcję użycia obrazowania fantastycznego w kreacji pana Betona 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję opisywania świata z perspektywy dziecka sformułować uniwersalne wnioski 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kontekst historyczny tekstu
<p>Walczyć za ojczyznę – Reduta Ordona Adama Mickiewicza (lektura obowiązkowa) Uczeń potrafi:</p>				
<ul style="list-style-type: none"> omówić treść utworów 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać przykłady animizacji wskazać w utworze wyrazy dźwiękonaśladowcze wskazać inne środki stylistyczne użyte w utworze porównać sposób przedstawienia agresorów i obrońców 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób przedstawienia wydarzeń w utworze omówić sposób przedstawienia cara określić funkcję animizacji określić funkcję nagromadzenia wyrazów dźwiękonaśladowczych w utworze odnieść postać Kapitana Polski do antycznych herosów i współczesnych superbohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować przesłanie <i>Reduty Ordona</i> omówić obraz współczesnego świata przedstawiony w piosence Lao Che 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić sylwetkę Juliana Konstantego Ordona na podstawie dowolnych źródeł wypowiedzieć się na temat sposobu kreacji romantycznych legend bohaterów
<p>Geneza Pana Tadeusza Adama Mickiewicza w świetle <i>Epilogu</i> (lektura obowiązkowa – księgi wskazane w pp)</p>				

Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść <i>Epilogu</i> • zidentyfikować adresata inwokacji jako „małą ojczyznę” 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia Paryża z perspektywy emigranta • omówić sposób przedstawienia <i>kraju lat dziecinnych</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kontrasty pomiędzy przedstawieniem Paryża i <i>kraju lat dziecinnych</i> (przestrzenie: natura – miasto, swojskość – obcość, wspólnota – konflikt) • omówić funkcję kolorystyki dominującej w inwokacji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia przestrzeni w inwokacji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst historyczny utworu • podjąć dyskusję na temat przyczyn i konsekwencji emigracji
Dworek szlachecki w <i>Panu Tadeuszu</i> Adama Mickiewicza (lektura obowiązkowa – księgi wskazane w pp)				
Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> • opisać Soplicowo • wymienić głównych bohaterów epopei 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić tytułowego bohatera utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relacje pomiędzy mieszkańcami Soplicowa 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić harmonię pomiędzy człowiekiem a naturą w odniesieniu do przedstawienia Soplicowa 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć konteksty i nawiązania
Obraz szlachty w <i>Panu Tadeuszu</i> Adama Mickiewicza (lektura obowiązkowa – księgi wskazane w pp)				
Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> • omówić obyczaje szlacheckie zaprezentowane w epopei 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wady różnych przedstawicieli szlachty 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję tradycji w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu przedstawienia szlachty (pozytywny i negatywny wizerunek) 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć komizm i ironię w sposobie przedstawienia wybranych bohaterów
Jacek Soplica – bohater dynamiczny (lektura obowiązkowa – księgi wskazane w pp)				
Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> • omówić biografię Jacka Soplicy 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować Jacka Soplicę przed jego przemianą i po niej 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić momenty kluczowe dla biografii Jacka Soplicy z punktu widzenia tego bohatera oraz Gerwazego • omówić funkcję miana przybranego przez bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać stosunek do świata i siebie samego Jacka Soplicy oraz księdza Robaka (dostrzec kontrast) 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić różnych bohaterów literackich, którzy przeszli przemianę wewnętrzną
Historia w <i>Panu Tadeuszu</i> Adama Mickiewicza (lektura obowiązkowa – księgi wskazane w pp)				
Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> • wskazać odwołania do historii na początku utworu (przyjazd Tadeusza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję przywołanych wydarzeń historycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję <i>Mazurka Dąbrowskiego</i> przywołanego na początku 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać inne wydarzenia historyczne przywołane w dziele i omówić ich 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i omówić teksty kultury nawiązujące do wydarzeń z historii

do Soplicowa) i na jego końcu (koncert Jankiela)		i na końcu dzieła	funkcję	Polski
<ul style="list-style-type: none"> wymienić wydarzenia historyczne przywołane podczas oglądania przez Tadeusza obrazów wymienić wydarzenia historyczne przywołane w koncercie Jankiela 				
Pan Tadeusz – kształt artystyczny utworu (lektura obowiązkowa – księgi wskazane w pp)				
Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy epopei 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść cechy epopei do <i>Pana Tadeusza</i> 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję przymiotnika <i>ostatni</i>, który często pojawia się w utworze omówić sposób prezentacji przyrody w dziele 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy wybranego opisu przyrody w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat aktualności <i>Pana Tadeusza</i>
Wiesz, umiesz, zdasz				
Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> przeczytać ze zrozumieniem fragmenty utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać istotne informacje we fragmentach dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy kształtu artystycznego fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć własny tekst na podstawie fragmentów epopei 	
Co już wiemy o twórczości Adama Mickiewicza?				
Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> wymienić tytuły omawianych utworów Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> określić przynależność gatunkową utworów 	<ul style="list-style-type: none"> przywołać problematykę omawianych utworów przedstawić motywy pojawiające się w omawianych utworach 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść się do kształtu artystycznego omawianych utworów 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat roli Adama Mickiewicza w literaturze polskiej
Podróż w czasy pozytywizmu				
Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> określić ramy czasowe epoki wymienić elementy programu pozytywistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić etymologię nazwy epoki przedstawić najważniejsze zagadnienia programu pozytywistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy realizmu na wybranych obrazach 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy obrazu realistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać powiązania pomiędzy realizmem pozytywistycznym a dokumentalizmem czasów obecnych
Henryk Sienkiewicz, <i>Latarnik</i> (lektura obowiązkowa)				

Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić świat przedstawiony noweli • wskazać cechy gatunkowe noweli • scharakteryzować głównego bohatera utworu • omówić przemianę bohatera utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić przyczyny tułaczki Skawińskiego (także te niewyrażone bezpośrednio) • omówić sposób, w jaki bohater reaguje na pierwsze wersy <i>Pana Tadeusza</i> • omówić funkcję przyrody w noweli 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat sposobu postrzegania ojczyzny przez Skawińskiego • zinterpretować symbolikę latarni morskiej • sformułować przesłanie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat problemów, z jakimi borykają się emigranci i uchodźcy • omówić kontekst historyczny noweli
Wiesz, umiesz, zdasz				
Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać ze zrozumieniem fragmenty utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać istotne informacje we fragmentach dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenia tułactwa bohatera w odniesieniu do fragmentów i całości utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • napisać opowiadanie o późniejszych losach bohatera • uzasadnić porównanie Skawińskiego do Syzyfa 	
Muzyka				
Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> • wymienić elementy języka muzyki • wymienić rodzaje muzyki rozrywkowej 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić utwór muzyczny na podstawie podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać elementy języka muzyki podczas analizy wybranego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę muzyki w wybranym filmie 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć prezentację na temat ulubionej muzyki lub rodzaju muzyki • stworzyć prezentację na temat muzyki etnicznej charakterystycznej dla regionu, w którym mieszka
Jak napisać artykuł?				
Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować artykuł • wymienić cechy artykułu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kompozycję artykułu 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zebrać informacje do artykułu • dokonać analizy formy i treści podanego artykułu 	<ul style="list-style-type: none"> • napisać artykuł problemowy 	
Norma językowa i błąd językowy				
Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> • wskazać różnice pomiędzy normą wzorcową a normą użytkową • przedstawić podział błędów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać teksty realizujące normę wzorcową i normę użytkową • poprawnie odmienić podane 	<ul style="list-style-type: none"> • skorygować błędy w podanych tekstach • odnaleźć w podanych tekstach błędy stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie sformułować związki frazeologiczne • poprawnie odczytać podane wyrazy 	

językowych	wyrazy <ul style="list-style-type: none"> wskazać w podanych wyrazach sylaby akcentowane 	i je skorygować <ul style="list-style-type: none"> skorygować błędy interpunkcyjne 		
Nazwy osobowe i miejscowe Uczeń potrafi:				
rozpoznać w tekście nazwy osobowe i miejscowe	określić kategorie nazw osobowych	używać poprawnych form nazwisk zapisać nazwy miejscowe w odpowiednich formach	stworzyć nazwy narodowości i mieszkańców od nazw miejscowych	
Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz Uczeń potrafi:				
odtworzyć najważniejsze fakty i opinie posługiwać się pojęciami: <i>artykuł, norma językowa, norma wzorcowa, norma użytkowa, błąd językowy, nazwy osobowe</i>	wykorzystywać najważniejsze konteksty	wyciągać wnioski przedstawiać własne stanowisko	poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólniać, podsumowywać i porównywać	wykorzystywać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze
Wzorce Uczeń potrafi:				
opisać to, co zostało przedstawione na obrazie	omówić kompozycję dzieła omówić relacje pomiędzy postaciami przedstawionymi na obrazie	określić nastrój obrazu i wskazać środki, które go kształtują	omówić funkcję światłocienia zinterpretować obraz	przygotować prezentację na temat swojego wzorca
Dlaczego potrzebujemy autorytetów? Uczeń potrafi:				
wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>wywiad</i> omówić treść fragmentów tekstu	wymienić zasady, którymi warto kierować się podczas poszukiwania autorytetu wskazać różnice pomiędzy autorytetem a guru	omówić rolę autorytetów we współczesnym świecie dokonać analizy sposobu zadawania pytań przez dziennikarkę	podjąć dyskusję na temat współczesnych autorytetów podjąć dyskusję na temat uznawania celebrytów za autorytety	przedstawić swój autorytet i uzasadnić ten wybór
Podróż w czasie z Sienkiewiczem – Quo vadis (lektura obowiązkowa poznawana we fragmentach) Uczeń potrafi:				
omówić treść lektury wymienić bohaterów	określić czas i miejsce akcji wymienić wątki główne	odnieść definicję powieści historycznej do utworu	wskazać w powieści elementy rzeczywistości	wymienić nurty starożytnej filozofii i omówić te,

pierwszo- i drugoplanowych	i poboczne		starożytnego Rzymu	do których nawiązano w powieści
Świat na styku dwóch kultur – pogańskiej i chrześcijańskiej – <i>Quo vadis</i> Henryka Sienkiewicza (lektura obowiązkowa poznawana we fragmentach)				
Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> omówić treść powieści 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić obraz kultury starożytnego Rzymu zaprezentowany w powieści omówić życie pierwszych chrześcijan w Rzymie dokonać charakterystyki porównawczej Nerona i św. Piotra 	<ul style="list-style-type: none"> określić hierarchię wartości pogan i chrześcijan omówić przyczyny, konsekwencje i znaczenie pożaru Rzymu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić symbolikę cierpienia pierwszych chrześcijan podać przykłady symboli pojawiających się w powieści i zinterpretować ich znaczenie wypowiedzieć się na temat uniwersalnej wymowy powieści 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat aktualności przesłania powieści
Wśród najważniejszych bohaterów powieści <i>Quo vadis</i> Henryka Sienkiewicza (lektura obowiązkowa poznawana we fragmentach)				
Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> omówić treść powieści 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować wybranych bohaterów drugoplanowych 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić Marka Winicjusza jako bohatera dynamicznego wypowiedzieć się na temat znaczenia Petroniusza w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> porównać kreacje bohaterów powieści 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat funkcjonalności filozofii wyznawanej przez Petroniusza
Miłość (nie)jedno ma imię – <i>Quo vadis</i> Henryka Sienkiewicza (lektura obowiązkowa poznawana we fragmentach)				
Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> przedstawić historię miłości Marka Winicjusza i Ligii 	<ul style="list-style-type: none"> porównać sposoby postrzegania miłości między mężczyzną a kobietą przez Rzymian i chrześcijan 	<ul style="list-style-type: none"> omówić dojrzewanie Marka Winicjusza do miłości omówić zaprezentowaną w powieści chrześcijańską miłość bliźniego 	<ul style="list-style-type: none"> omówić różne postawy wobec winowajców na przykładach bohaterów powieści 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić sposoby zaprezentowania wątków miłosnych w innych tekstach kultury
Wiesz, umiesz, zdasz				
Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> przeczytać ze zrozumieniem fragmenty utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać istotne informacje we fragmentach tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy kształtu artystycznego fragmentów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć własny tekst na podstawie fragmentów powieści 	
Co już wiemy o twórczości Henryka Sienkiewicza?				
Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> wymienić tytuły 	<ul style="list-style-type: none"> określić przynależność 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść się do kształtu 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat

omawianych dzieł Henryka Sienkiewicza	gatunkową poznanych utworów	problematyki omawianych utworów <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić motywy pojawiające się w omawianych utworach 	artystycznego omawianych utworów	roli Henryka Sienkiewicza w literaturze polskiej
Być blisko w najtrudniejszych chwilach – <i>Oskar i pani Róża</i> Erica-Emmanuela Schmitta Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • określić narrację fragmentów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów fragmentów powieści • określić temat przewodni fragmentów utworu • wypowiedzieć się na temat prawdziwości opowieści snutej przez panią Różę 	<ul style="list-style-type: none"> • postawić hipotezy dotyczące celu, w jakim pani Róża opowiada Oskarowi historie • omówić relacje łączące Oskara z panią Różą 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat języka bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć konteksty i nawiązania
Mądrość, dobre życie, przyjaźń Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> • wymienić wartości życiowe, na które zwraca uwagę Leszek Kołakowski 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różne sposoby rozumienia przez rozmówców pojęcia <i>mądrzec</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy prawdziwego przyjaciela na podstawie wywiadu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przyczynę częstego posługiwania się przez Leszka Kołakowskiego sformułowaniami wyrażającymi niepewność 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat wypowiedzi Leszka Kołakowskiego • odnaleźć w tekstach kultury różne przedstawienia przyjaźni i je omówić
Ludzie wobec ludzi – <i>List do ludożerców</i> Tadeusza Różewicza (lektura obowiązkowa) Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w imieniu jakiej zbiorowości wypowiada się podmiot liryczny • scharakteryzować tytułowych <i>ludożerców</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować zabieg stylistyczny zastosowany na początku wiersza • omówić funkcję użycia wyrazu <i>ludożerca</i> w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować zakończenie wiersza • odnieść wymowę wiersza do codziennej rzeczywistości 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat <i>ludożerców</i> w codziennej rzeczywistości • podjąć dyskusję na temat: „Czy każdy ma w sobie <i>ludożercę</i>?”
Wobec niechcianych dobrych rad Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> • omówić problematykę tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w tekście elementy języka potocznego i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcje kompozycyjne poszczególnych fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać główną myśl tekstu • odnieść pojęcie <i>stereotyp</i> do historii opisaną 	

			przez autorkę	
Jak napisać list otwarty? Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy listu otwartego 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić kompozycję listu otwartego 	<ul style="list-style-type: none"> skorygować podany list otwarty i wzmocnić jego perswazyjność odpowiednimi środkami retorycznymi dokonać analizy przykładów listów otwartych 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować list otwarty 	
Film Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>kadr, plan filmowy, scena, montaż</i> 	<ul style="list-style-type: none"> podać przykłady filmów, reprezentujących poszczególne gatunki 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w wybranych filmach cechy pozwalające zaklasyfikować je do poszczególnych gatunków 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy języka filmu na wybranym przykładzie ocenić wybrane dzieło filmowe na podstawie podanych kryteriów 	
Odmienne i nieodmienne części mowy – przypomnienie wiadomości Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> wymienić odmienne i nieodmienne części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować odmienne i nieodmienne części mowy rozpoznać nieodmienne części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> odnaleźć w tekście nieosobowe formy czasowników i je określić dokonać poprawnej deklinacji rzeczowników poprawnie odmienić i stopniować przymiotniki 	<ul style="list-style-type: none"> właściwie określić formy osobowe czasowników poprawnie określić i stosować formy zaimków 	
Części zdania – przypomnienie wiadomości Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> wskazać w zdaniu podmiot i orzeczenie 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w zdaniu przydawki i określić, jakimi częściami mowy zostały one wyrażone wskazać w zdaniu dopełnienie i okolicznik 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w zdaniu orzeczenie imienne 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać i zastosować zdania bezpodmiotowe 	
Typy wypowiedzi – przypomnienie wiadomości				

Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> • podzielić wypowiedzenia na zdania i równoważniki zdań • rozpoznać w tekście równoważniki zdań 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać zdania współrzędnie i podrzędnie złożone 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić zdania pojedyncze w złożone 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić zdania w imiesłowowe równoważniki zdań 	
Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz				
Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>powieść historyczna, bohater dynamiczny, symbol, felieton, film, odmiennie i nieodmiennie części mowy, części zdania, rodzaje wypowiedzeń, list otwarty</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
Życiowe wybory				
Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>mural, motyw biblijny, street art</i> • opisać mural 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać motyw biblijny, do którego odnosi się dzieło 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbolikę barw użytych przez artystkę • wyjaśnić tytuł muralu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować wymowę dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrany przykład <i>street artu</i>
Bez wyboru – Igrzyska śmierci Suzanne Collins				
Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>antyutopia</i> • omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić świat przedstawiony w utworze • omówić sytuację, w której znalazła się bohaterka • omówić sposób sprawowania władzy w Panem 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega dylemat Katniss • wskazać cechy antyutopii w świecie opisywanym przez autorkę 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jaką funkcję pełnią Głodowe Igrzyska w świecie Panem 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć prezentację na temat różnych form antyutopii w tekstach kultury
Z wizytą w Klerykowie – Szyfowe prace Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa omawiana we fragmentach)				
Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść powieści • określić czas i miejsce akcji 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać mieszkańców Klerykowa 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób kreacji bohaterów drugoplanowych 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć powiązania pomiędzy biografią pisarza 	

<ul style="list-style-type: none"> powieści omówić narrację powieści 			<ul style="list-style-type: none"> a historią głównego bohatera 	
Szkoła pod zaborami – Syzyfowe prace Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa omawiana we fragmentach) Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> omówić treść powieści wymienić metody rusyfikacji przedstawione w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić sposób funkcjonowania szkoły w powieści wymienić metody działania nauczycieli sprzyjające rusyfikacji 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat kontekstu historycznego utworu omówić różne formy walki z rusyfikacją 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść treść powieści do mitu o Syzyfie 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat różnych sposobów uniformizowania młodzieży w szkole
Lekcja patriotyzmu – Syzyfowe prace Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa omawiana we fragmentach) Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentu tzw. lekcji języka polskiego (rozdz. XV) 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować Bernarda Zygiera omówić reakcje bohaterów na recytację Bernarda Zygiera 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić Bernarda Zygiera jako buntownika omówić konsekwencje opisanej lekcji 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tytuł powieści 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat potrzeby nauki języka ojczystego
Dojrzewanie, przyjaźń, nauka – Marcin Borowicz, Andrzej Radek, Bernard Zygiel (lektura obowiązkowa omawiana we fragmentach) Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> przedstawić najważniejsze informacje o Marcinie Borowiczu, Andrzeju Radku i Bernardzie Zygierze 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać najważniejsze osoby i czynniki, które wpłynęły na bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat wpływu pochodzenia, miejsca zamieszkania, statusu majątkowego i sytuacji rodzinnej na rozwój bohaterów wymienić tytuły książek ważnych dla bohaterów i omówić znaczenie tych pozycji 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy procesu dojrzewania bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat potrzeby zachowania tożsamości narodowej w czasach zaborów i obecnie
Wiesz, umiesz, zdasz Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> przeczytać ze zrozumieniem fragmenty utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać istotne informacje we fragmentach tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy kształtu artystycznego fragmentów powieści 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć własny tekst na podstawie fragmentów utworu 	
Podróż w czasy dwudziestolecia międzywojennego Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> określić ramy czasowe 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kontekst 	<ul style="list-style-type: none"> omówić wybrane dzieło 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać nawiązania

<p>epoki</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazać najważniejsze tendencje w epoce 	<p>tendencje w sztuce dwudziestolecia międzywojennego</p>	<p>historyczny epoki</p> <ul style="list-style-type: none"> odnieść termin <i>awangarda</i> do środków wyrazu i tematów wykorzystywanych w dwudziestoleciu międzywojennym 	<p>sztuki dwudziestolecia międzywojennego</p>	<p>do dwudziestolecia międzywojennego w sztuce współczesnej</p>
<p>Wybór postawy życiowej – Szewczyk Bolesława Leśmiana (lektura obowiązkowa) Uczeń potrafi:</p>				
<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza wymienić cechy Boga i szewczyka 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sytuację liryczną w utworze wskazać środki stylistyczne użyte w wierszu i określić ich funkcję omówić kompozycję wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> omówić stosunek szewczyka do otrzymanego daru zinterpretować postawę szewczyka 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować przesłanie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć tekst z wykorzystaniem neologizmów
<p>Kogut na drodze do sławy – Artysta Sławomira Mrożka (lektura obowiązkowa) Uczeń potrafi:</p>				
<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>alegoria</i> omówić treść tekstu określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat narratora tekstu wyjaśnić postawę Koguta skomentować zachowanie Lisa 	<ul style="list-style-type: none"> omówić alegoryczne znaczenie postaci wskazać w tekście elementy komizmu 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść postawę Koguta do wyobrażeń na temat artysty sformułować morał 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat sposobu postrzegania artystów porównać utwór Sławomira Mrożka z wybraną bajką zwierzęcą
<p>Jak napisać podanie? Uczeń potrafi:</p>				
<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>podanie</i> wymienić elementy, które powinny znaleźć się w podaniu 	<ul style="list-style-type: none"> zgromadzić argumenty przydatne do uzasadnienia prośby 	<ul style="list-style-type: none"> skorygować błędnie napisane podanie napisać podanie 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować za pomocą komputera podanie o przyjęcie do szkoły ponadpodstawowej 	
<p>Grafika Uczeń potrafi:</p>				
<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>grafika, rysunek, perspektywa, grafika artystyczna, ilustracja,</i> 	<ul style="list-style-type: none"> omówić elementy języka grafiki na wybranym przykładzie wymienić i opisać 	<ul style="list-style-type: none"> omówić środki wyrazu zastosowane przez autora wybranej grafiki omówić tradycyjne techniki 	<ul style="list-style-type: none"> ocenić dzieło sztuki na podstawie podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> przygotować prezentację na temat wybranego artysty grafika stworzyć pisemną recenzję

<i>plakat, animacja, logo, identyfikacja wizualna firmy</i>	najważniejsze techniki graficzne	graficzne		wybranego dzieła sztuki
Mowa zależna i niezależna – przypomnienie wiadomości				
Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić różnice pomiędzy mową niezależną i zależną 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w podanym tekście przykłady mowy zależnej i niezależnej • zastosować poprawną interpunkcję przy zapisie dialogu 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisać dowolny dialog w mowie zależnej 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować tekst z wypowiedziami w mowie zależnej • przekształcić mowę zależną na niezależną i odwrotnie 	
Wypowiedzenia wielokrotnie złożone				
Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> • podzielić wypowiedzenie wielokrotnie złożone na wypowiedzenia składowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wypowiedzeniu wielokrotnie złożonym orzeczenia i równoważniki zdań 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać w wypowiedzeniu wielokrotnie złożonym relacje współrzędne i podrzędne 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić wypowiedzenie wielokrotnie złożone na wykresie 	
Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz				
Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie • posługiwać się pojęciami: <i>grafika, liryka, alegoria, reportaż, neologizm artystyczny, sztuka dwudziestolecia międzywojennego, mowa zależna i niezależna, zdania wielokrotnie złożone, podanie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
Wojna				
Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> • opisać rysunek 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób ukazania postaci na rysunku 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy stosunków międzyludzkich ukazanych na rysunku • odnieść treść rysunku 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić postawę wobec działań wojennych, która wynika z rysunku 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić tematykę i środki wyrazu innych dzieł Pawła Kuczyńskiego

		do zwyczaju upamiętniania ważnych osób i wydarzeń poprzez pomniki		
Czasy nietolerancji – <i>Złodziejka książek</i> Markusa Zusaka				
Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>faszizm, rasizm</i> • omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić znaczenie czasu i miejsca akcji dla wymowy fragmentów utworu • omówić funkcję postaci Jessego Owensa we fragmentach tekstu • scharakteryzować Rudy'ego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przyczynę reakcji ojca na zachowanie Rudy'ego • omówić dialog pomiędzy ojcem i synem 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie dziecięcej naiwności Rudy'ego dla wymowy fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować sylwetkę Jessego Owensa • przedstawić kontekst historyczny fragmentów tekstu na podstawie dowolnych źródeł
Czasy wojny i okupacji				
Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze zjawiska kulturowe związane z okresem wojny i okupacji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić dzieła sztuki z okresu wojny i okupacji 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy środków wyrazu wykorzystanych przez twórców omawianych dzieł 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat różnych sposobów przedstawiania tragedii II wojny światowej
Wojenna pożoga i marzenia – liryka Krzysztofa Kamila Baczyńskiego (lektura obowiązkowa)				
Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać środki językowe oddziałujące na zmysły 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego utworu • omówić sytuację liryczną w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję oddziaływania na zmysły w wierszu • omówić kontekst biograficzny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję kontrastu pomiędzy początkowymi strofami a zakończeniem wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat wpływu wojny na odczucia człowieka z wykorzystaniem innych znanych sobie tekstów kultury
<i>Kamienie na szaniec</i> Aleksandra Kamińskiego – pomiędzy gawędą harcerską a literaturą faktu (lektura obowiązkowa)				
Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe utworu • wskazać w utworze elementy gawędy harcerskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • określić tematykę tekstu • wypowiedzieć się na temat stosunku narratora do opisywanego świata 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować sens tytułu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst historyczny utworu
W służbie małego sabotażu i dywersji – <i>Kamienie na szaniec</i> Aleksandra Kamińskiego (lektura obowiązkowa)				
Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić różnice 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić przyczyny i skutki 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposób

<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować przebieg akcji pod Arsenalem 	<p>między sabotażem a dywersją</p> <ul style="list-style-type: none"> omówić akcje sabotażowe i dywersyjne bohaterów utworu 	<p>skutków działań sabotażowych i dywersyjnych</p>	<p>akcji pod Arsenalem</p>	<p>przedstawienia akcji pod Arsenalem w książce Aleksandra Kamińskiego i filmie Roberta Glińskiego</p>
<p>Alek, Rudy i Zośka jako przedstawiciele pokolenia wojennego (lektura obowiązkowa) Uczeń potrafi:</p>				
<ul style="list-style-type: none"> omówić losy bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić i scharakteryzować bohaterów utworu zdefiniować pojęcie <i>patriotyzm</i> w kontekstach historycznym i współczesnym 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić hierarchię wartości bohaterów książki przed wybuchem wojny oraz w czasie okupacji zaprezentować bohaterów utworu jako przedstawicieli pokolenia wojennego 	<ul style="list-style-type: none"> omówić dylematy moralne bohaterów tekstu wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia <i>czasu pogardy</i> w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat fenomenu Polskiego Państwa Podziemnego
<p>Wiesz, umiesz, zdasz Uczeń potrafi:</p>				
<ul style="list-style-type: none"> przeczytać ze zrozumieniem fragmenty utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać istotne informacje we fragmentach tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy kształtu artystycznego fragmentów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć własny tekst na podstawie fragmentów utworu 	
<p>Czas pogardy w wierszu Irit Amiel *** [Pierwszy wchodzi do Komory Król Maciuś Pierwszy...] Uczeń potrafi:</p>				
<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>Holocaust</i> wymienić upersonifikowane pojęcia użyte w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sytuację liryczną w utworze wyjaśnić znaczenie każdego z upersonifikowanych pojęć użytych w utworze omówić funkcję powtarzania ostatnich sylab 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w wierszu nawiązania do twórczości Janusza Korczaka i określić ich funkcję zinterpretować zabieg nazwania Janusza Korczaka <i>ostatnim Mohikaninem</i> przedstawić i zinterpretować sposób zachowania uosobionych wartości 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować funkcję zabiegu uosobienia wartości omówić wymowę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić kontekst historyczny utworu wypowiedzieć się na temat budapeszteńskiego pomnika upamiętniającego ofiary Holocaustu
<p>Jak żyć po wojnie? – Pierwsza przechadzka Leopolda Staffa Uczeń potrafi:</p>				
<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza wskazać adresata lirycznego wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić relacje pomiędzy podmiotem lirycznym a adresatem lirycznym 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować funkcję powtórzenia wyjaśnić, w jaki sposób 	<ul style="list-style-type: none"> odnaleźć konteksty i nawiązania

	<ul style="list-style-type: none"> opisać sytuację liryczną w tekście wskazać w wierszu elementy rzeczywistości powojennej 	<p>utworu</p> <ul style="list-style-type: none"> omówić sposób przedstawienia w wierszu rzeczywistości powojennej 	<p>zastosowanie form czasu przeszłego wpływa na atmosferę wiersza</p>	
Jak przygotować CV? Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>CV (curriculum vitae)</i> wymienić elementy CV 	<ul style="list-style-type: none"> zgromadzić informacje, które powinny znaleźć się w CV 	<ul style="list-style-type: none"> uporządkować informacje przydatne do napisania CV skorygować błędy w CV 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować oficjalne CV 	
Jak napisać list motywacyjny? Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>list motywacyjny</i> wymienić elementy listu motywacyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> zgromadzić informacje przydatne do napisania listu motywacyjnego, który będzie odpowiedzią na podane ogłoszenie 	<ul style="list-style-type: none"> uporządkować informacje potrzebne do napisania listu motywacyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> ocenić rzetelność i wiarygodność podanych listów motywacyjnych zredagować list motywacyjny 	
Fonetyka – przypomnienie wiadomości Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>głoska, litera, ubezdźwięcznienie, udźwięcznienie</i> przedstawić podział głosek wymienić zasady poprawnego akcentowania w języku polskim 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać rodzaje głosek poprawnie podzielić wyrazy na sylaby wskazać upodobnienia wewnątrzwyrazowe 	<ul style="list-style-type: none"> skorygować błędy w podziale wyrazów na sylaby poprawnie akcentować wyrazy stanowiące wyjątki od reguły 	<ul style="list-style-type: none"> określić kierunek upodobnienia skorygować błędy w akcentowaniu 	
Słowotwórstwo – przypomnienie wiadomości Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>wyraz podstawowy, wyraz pochodny, temat słowotwórczy, formant, przedrostek, przyrostek, wrostek, formant zerowy, oboczność, rodzina wyrazów, rdzeń, wyraz</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie podanych wyrazów pochodnych przyporządkować wyraz pochodny do kategorii słowotwórczej wskazać wyrazy należące do jednej rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w podanych parach wyrazy podstawowe i pochodne wskazać formant w wyrazie pochodnym wskazać w rodzinie wyrazów rdzeń i oboczności 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy słowotwórczej podanych wyrazów stworzyć wyrazy należące do wskazanych kategorii słowotwórczych sporządzić wykres rodziny wyrazów 	

<p><i>pokrewny, oboczność</i></p> <ul style="list-style-type: none"> wymienić kategorie słowotwórcze 				
<p>Podsumowanie. Sprawdź, czy potrafisz Uczeń potrafi:</p>				
<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty i opinie posługiwać się pojęciami: <i>wojna i okupacja, sztuka o wojnie, fonetyka, słowotwórstwo, CV, list motywacyjny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze
<p>Dostrzec piękno Uczeń potrafi:</p>				
<ul style="list-style-type: none"> opisać obraz 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób ukazania postaci na pierwszym planie omówić sposób oddania na obrazie gwaru ulicy omówić funkcję kolorystyki dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tytuł obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować różne sposoby przedstawiania miasta w tekstach kultury
<p>Zatrzymać piękno Uczeń potrafi:</p>				
<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentów tekstu określić, co szkodziło pięknej twarzy Nino wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>powiastka filozoficzna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, dlaczego Nino schował twarz do kuferka wyjaśnić znaczenie frazeologizmów: <i>stracić twarz, zachować twarz i twarzą w twarz</i> 	<ul style="list-style-type: none"> omówić pytania zadane przez uczonego Kru wskazać w tekście cechy powiastki filozoficznej 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić symboliczne znaczenie chowania twarzy omówić przenośne znaczenie tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tekst w kontekście mitu o Narcyzie podjąć dyskusję na temat pogoni za pięknem cielesnym
<p>Przystanek współczesność Uczeń potrafi:</p>				
<ul style="list-style-type: none"> wymienić imiona i nazwiska polskich noblistów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> przybliżyć sylwetkę jednego z polskich noblistów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> zrekonstruować treść fragmentów wybranej mowy noblowskiej 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat fragmentów mów noblowskich 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat wybranego utworu dowolnego noblisty literackiego
<p>Odnaleźć piękno życia Uczeń potrafi:</p>				

<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować bohatera utworu omówić znaczenia dosłowne i przenośne fragmentów tekstu odnieść utwór do definicji przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować porównanie życia do kartki zinterpretować diagnozę lekarki 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić symbolikę duszy, którą zgubił bohater tekstu sformułować przesłanie płynące z utworu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować ilustracje Joanny Concejo w kontekście utworu
Potrzeba kochania Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat bohatera lirycznego utworu określić, w czym imieniu mówi podmiot liryczny wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polega sprzeczność w relacji człowieka z kotem 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować puentę utworu w kontekście jego całości sformułować przesłanie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat funkcji piękna na plakacie schroniska
Uważne spojrzenie Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> nazwać postawy zaprezentowane w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić dwie postawy zaprezentowane w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować temat wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść przesłanie wiersza do znanych sobie osób, zjawisk i bohaterów tekstów kultury wyjaśnić, z czego mogą wynikać różne sposoby postrzegania świata 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat potrzeby ciekawości świata
Podsumowanie Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze
Spotkanie z lekturami Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> wymienić motywy i tematy podejmowane w lekturach obowiązkowych 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać znajomość lektur obowiązkowych podczas prezentowania różnych typów bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać znajomość lektur obowiązkowych podczas omawiania podanych problemów 	<ul style="list-style-type: none"> problematyzować treść lektur obowiązkowych 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać treść lektur obowiązkowych podczas prac kreatywnych

Dostosowywanie wymagań edukacyjnych do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów

Uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych obowiązują wymagania i kryteria ocen określone w wymaganiach edukacyjnych dla wszystkich uczniów, z pewnymi wyjątkami wynikającymi z posiadanej niepełnosprawności lub deficytów i uwzględniającymi zalecenia zawarte w opiniach i/lub orzeczeniach, tj.:

	formy dostosowania wymagań edukacyjnych:	warunki sprawdzania wiedzy i umiejętności:
uczeń słabosłyszący	<ul style="list-style-type: none"> • miejsce przy nauczycielu • zapisywanie kluczowych informacji na tablicy i w notatkach • wzmacnianie przekazu materiałami wizualnymi (mapy myśli, plany, schematy) • unikanie szybkich zmian tematu wypowiedzi • zwracanie się twarzą w stronę ucznia, patrzenie na niego podczas mówienia 	<ul style="list-style-type: none"> • możliwość powtarzania i doprecyzowania poleceń • brak zadań wymagających odbioru słuchowego • wydłużony czas pracy • ocena treści bez penalizacji błędów wynikających z niedosłuchu.
uczeń słabowidzący	<ul style="list-style-type: none"> • teksty i polecenia w powiększeniu, wysoki kontrast • uproszczone grafiki i czytelny układ materiałów • ograniczenie konieczności przepisywania • umożliwienie korzystania z urządzeń optycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wydłużony czas na czytanie i pisanie • czytelny układ zadań i duża czcionka • krótkie i jednoznaczne polecenia • ocena treści, nie strony graficznej
uczeń ze spektrum Autyzmu, w tym z zespołem Aspergera	<ul style="list-style-type: none"> • jednoznaczne, konkretne polecenia bez metafor • dzielenie treści na etapy • wizualizacja treści (schematy, mapy, plany bohaterów) • dbanie o przewidywalność zajęć i ograniczanie bodźców 	<ul style="list-style-type: none"> • krótkie, jednoznaczne polecenia • pytania pomocnicze (co? kto? kiedy? dlaczego?) • wydłużony czas na wykonanie zadania • możliwość pracy w spokojnym miejscu
uczeń z orzeczeniem o potrzebie nauczania indywidualnego lub z opinią o zindywidualizowanej ścieżce kształcenia	<ul style="list-style-type: none"> • ograniczenie liczby zadań przy zachowaniu kluczowych treści • indywidualny dobór tekstów lub fragmentów • mniejsze partie materiału 	<ul style="list-style-type: none"> • ustalanie formy odpowiedzi (pisemna/ustna) • indywidualne warunki pracy • wydłużenie czasu
uczeń ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się:	<ul style="list-style-type: none"> • indywidualizacja tempa i sposobu pracy • stopniowanie trudności tekstów • wspieranie analizy treści materiałami graficznymi 	<ul style="list-style-type: none"> • dostosowane formy odpowiedzi • czytelne, proste polecenia • wydłużony czas
<ul style="list-style-type: none"> • uczeń z dysgrafią 	<ul style="list-style-type: none"> • możliwość pisania na komputerze • zmniejszenie liczby zapisów odręcznych 	<ul style="list-style-type: none"> • odpowiedź ustna zamiast pisemnej • nieocenianie estetyki pisma

<ul style="list-style-type: none"> uczeń z dysortografią 	<ul style="list-style-type: none"> wsparcie planami i gotowymi strukturami wypowiedzi umożliwienie korzystania ze słownika praca na przykładach i schematach ortograficznych przypominanie o autokorekcie 	<ul style="list-style-type: none"> dodatkowy czas korzystanie ze słownika ocenianie treści zamiast błędów ocenianie tylko błędów typowo ortograficznych: ó, u, rz, ż, ch, h przypominanie o autokorekcie
<ul style="list-style-type: none"> uczeń z dysleksją 	<ul style="list-style-type: none"> krótkie i uproszczone teksty do czytania materiały graficzne jako wsparcie wydłużenie czasu na analizę tekstu unikanie wywoływania ucznia do czytania na głos przed klasą 	<ul style="list-style-type: none"> możliwość odczytania poleceń na głos wydłużony czas proste, krótkie polecenia ocena treści, nie techniki czytania
<ul style="list-style-type: none"> uczeń z dyskalkulią 	<ul style="list-style-type: none"> jasne, proste polecenia językowe ograniczenie zadań o złożonej strukturze dodatkowe wyjaśnienia pojęć 	<ul style="list-style-type: none"> dodatkowe wyjaśnienia poleceń prostota konstrukcji zadań wydłużony czas
uczeń-cudzoziemiec i uczeń z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z wcześniejszym kształceniem za granicą	<ul style="list-style-type: none"> uproszczony język poleceń krótkie i uproszczone teksty do czytania wzmacnianie zrozumienia obrazami i schematami stopniowanie trudności językowych 	<ul style="list-style-type: none"> korzystanie ze słownika krótkie, proste polecenia ocenianie komunikatywności, nie błędów językowych wydłużony czas pracy
uczeń z afazją	<ul style="list-style-type: none"> dzielenie tekstu na krótkie fragmenty obrazy, schematy jako wsparcie krótkie i jasne komunikaty 	<ul style="list-style-type: none"> możliwość odpowiedzi pisemnej pytania pomocnicze wydłużony czas ocena treści, nie formy językowej
uczeń z zaburzeniami komunikacji językowej	<ul style="list-style-type: none"> prosty język komunikatów częste sprawdzanie zrozumienia unikanie trudnych pojęć abstrakcyjnych unikanie wywoływania do odpowiedzi na forum cierpliwe czekanie na wypowiedź ucznia 	<ul style="list-style-type: none"> krótkie polecenia pytania naprowadzające dodatkowy czas
uczeń z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	<ul style="list-style-type: none"> zmniejszony zakres treści odwoływanie się do konkretnych przykładów z życia proste i jednoznaczne polecenia 	<ul style="list-style-type: none"> zadania typu: dopasuj, uzupełnij, uporządkuj wydłużony czas proste, jednoznaczne pytania
uczeń z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną innymi przyczynami niż mózgowo porażenie dziecięce	<ul style="list-style-type: none"> możliwość pisania komputerowego dostosowanie stanowiska pracy 	<ul style="list-style-type: none"> możliwość pisania na komputerze wydłużony czas nieocenianie estetyki grafomotorycznej
uczeń z niepełnosprawnościami	<ul style="list-style-type: none"> zalecenia zawarte w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym 	

sprężonymi		
uczeń z niedostosowaniem społecznym lub zagrożony niedostosowaniem społecznym	<ul style="list-style-type: none">• jasne zasady i struktura lekcji• krótkie, konkretne komunikaty• ograniczenie bodźców rozpraszających	<ul style="list-style-type: none">• krótkie, jasne instrukcje• praca w spokojnym miejscu• wydłużony czas
uczeń z zaburzeniami komunikacji językowej i mutyzmem wybiórczym	<ul style="list-style-type: none">• możliwość odpowiedzi pisemnych• brak presji na wypowiedzi ustne• stopniowe wprowadzanie komunikacji werbalnej	<ul style="list-style-type: none">• odpowiedzi pisemne• pytania zamknięte• stopniowe wdrażanie wypowiedzi ustnych

Opracowanie:
zespół humanistyczny w składzie:
Karolina Cicha
Ewelina Karasiewicz
Anna Kubasińska-Cynarzewska
Helena Rumińska
Agnieszka Pelczyńska
Adrian Przyborski